# RUSKI INWALID

N°. 118.

*CZWARTEK* 24. *Maia* 1817.

CZYLI

# WIADOMOŚĆI WOJENNE.


*Zawarcie.* Wiadomości kraiowe : s Peterzburga ; Prawidła Kommissyi umorzenia długów. Królewstwo Polskie : Roskaz dzienny do Woyska Polskiego. — Wiadomości zagraniczne : Niemcy. Angliia.

## WIADOMOŚCI KRAJOWE.

*S Peterzburga, 24. Maia.*

Dwór J. C. M. s przyczyny otrzymanego doniesienia o śmierci J. K. M. Infanta *Don Antonio* Stryia Króla Jmści Hiszpańskiego, wziął na dni ośm załobę poczynaiąc od 22. b. m.

*Prawidła Kommissyi umorzenia długów.*
( Dalszy ciąg. )

### *CZĘŚĆ DRUGA.*

*Urządzenie Kommissyi umorzenia długów Państwa.*

### ROZDZIAŁ I.

*Skład i przedmioty Kommissyi.*

§. 75.

Kommissyią umorzenia długów Państwa składaią :

1. Rząd Kommissyi.
2. Oddziały oney.

#### 1. O rządzie Kommissyi.

§. 76.

Rząd Kommissyi składa się z Zarządzaiącego i czterech Dyrektorów, s których dway zasiadaią w rządzie, a dwa przewodniczą w dwóch pierwszych oddziałach Kommissyi.

§. 77.

Do składu biura Kommissyi naznacza się ieden Dyrektór biura z dwóma Sekretarzami, Archiwista, Ekzekutor, i trzech Meklerów.

§. 78.

Rząd Kommissyi zawiaduie według przepisów sobie danych wszystkiemi czynnościami, składaiącemi koło iey działań, i ma baczność na postęp i kierunek spraw w swoich oddziałach.

#### 2. O oddziałach Kommissyi.

§. 79.

Kommissyia ma trzy oddziały : *pierwszy* będzie się zatrudniał wypłatą procentów, nieprzerwanych przychodów i czuwał nad przelewami ; *drugi* wypłacaniem i wykupowaniem kapitałów, oraz zmnieyszeniem ilości assygnat ; *trzeci* będzie miał w swoiem zawiadowaniu kassę.

§. 80.

W każdym z oddziałów pierwszych będzie ieden Buchhalter, i ieden Kontroler, przytem potrzebna liczba Pomocników. W *trzecim* główny Kassyier, i dwóch ieszcze Kassyierów maiącyth swoich Pomocników.

§. 81.

Pierwsze dwa oddziały są urządzane przez dwóch Dyrektorów, którzy na rok drugi zastąpieni są przez dwoch drugich, i tak naprzemian co rok się zmieniaią.

§. 82.

Przedmioty 1° oddziału są:

1. Utrzymanie i zachowanie xiąg długów terminowych i nieterminowych.
2. Przelewy i inne podobne czynności tyczące się długów wnętrznych.
3. Rozrządzenie opłaty:
   *a.* Procentów od długów zewnętrznych.
   *b.* Od długów wnętrznych terminowych.
   *c.* Przychodów nieprzerwanych od długów nieterminowych.

§. 83.

Przedmioty 2° oddziału są:

1. Opłata kapitałów wszystkich długów terminowych wnętrznych, i pożyczek zewnętrznych.
2. Opłata kapitału wszystkich długów nieterminowych.
3. Rosporządzenie względem palenia assygnat, co do naznaczenia ilości ich na spalenie, i czasu na wykonanie publicznie takowego postanowienia.
4. Dyrekcyia xiąg we wszystkich oznaczonych kategoryiach.

§. 84.

Przedmioty 3° oddziału są:

Przyięcie, zachowanie i wydanie summ.

Ten oddział ma trzy kassy: Jednę powszechną, i dwie prywatne, s których iedna na summy pierwszego oddziału, a druga na podobneż drugiego.

## ROZDZIAŁ II.

*Sposob naznaczania Officialistów.*

§. 85.

Zarządzaiący naznacza sie z woli *Naywyższey* za przedstawieniem Ministra przychodów.

§. 86.

Dyrektorów, Kassyiera głównego, i Dyrektora Kancellaryi, przeznacza Minister przychodów za *naywyższem* utwierdzeniem.

§. 87.

Buchhalterów, Kontrolerów, Kassyierów, Archiwistę, Ekzekutorów i Meklerów utwierdza Minister przychodów; innych zaś Officialistów rząd Kommissyi przeznaczać będzie.

§. 88.

Officialiści takimże sposobem i od służby według swoiego życzenia przez należyte władze uwalnianemi będą.

(*Dalszy ciąg późniey.*)

## KRÓLEWSTWO POLSKIE.

*Rozkaz dzienny do woyska Polskiego.*
*W Kwaterze Główney w Warszawie*
*dnia* $\frac{8}{20}$. *Maja* 1817.

### ZA NAYWYŻSZYM ROZKAZEM.

*Przeniesiony zostaie.*

*z Piechoty.* Z pułku 3. liniowego, Kapitan Puchała Cywiński, do korpusu Zandarmeryi.

*Przeznaczony zostaie.*

*w Jeździe.* Z Woyska, Porucznik Józef Zieliński, do pełnienia obowiązków Adjunkta Sztabu Dywizyi Ułanów; starszeństwo liczyć będzie w pułku 2. Ułanów.

*Przechodzi na Reformę.*

*w Jeździe.* Z pułku 1. Strzelców konnych, Kapitan Maćkiewicz, z przykommenderowaniem do tegoż pułku, rachuiąc od dnia $\frac{6}{18}$. b. m.

*Wykreślony zostaie z Kontrol.*
*Za przetrzymanie Urlopu.*

*w Jeździe.* Z pułku 1. Ułanów, Podporucznik Alexander Achmatowicz.

*Otrzymuią Urlopy.*

*w Gwardyi.* Z szwadronów Strzelców konnych, Kapitan Rumpel, na tygodni 3, do Poznania.

Z batalionu Strzelców pieszych, Kapitan Brzeziński, na miesięcy 3, do Szląska.

*w Korpusie Inwalidów.* Kapitan Czałczeński, na miesięcy 3, do Warmbrunn; Porucznik Łuczycki, na miesięcy 3, do Landek w Szląsku.

NACZELNY WÓDZ
(Podpisano) KONSTANTY
W. X. R.

Zgodno z Oryginałem:
*Jenerał, Szef Sztabu Głównego,*
*Tolinski.*

## WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

### NIEMCY.

*Dokończenie Patentu ogłoszonego we Lwówie pod dniem 13. Kwietnia r. b.*

§. 5. Do obwodu interessów stanowych, należą: wszystkie przedmioty tyczące się dobra powszechnego tych Królestw, Stanów, lub też poiedyńczego członka onychże — iak dalece Rząd kraiowy obiaśnień w tey mierze zasięga, albo Stany z własney pobudki, do podania proiektów ku dobru publicznemu zmierzaiących lub przedstawień — Rządowi kraiowemu, albo też do przesłania onych

przez tegoż do Nas, spowodowanemi się znayduią; w szczególności zaś: utrzymywanie w ewidencyi i rozkład podatków gruntowych, równie iako też i danin z niemi połączonych, według zasad przez Nas ustanowionych i na przyszłość ustanowić się maiących: zawiadywanie woyskowym podatkiem kwaterowym i funduszem stanowym domestykalnym; nadawanie indygenatu; mianowanie Urzędników stanowych; przedstawianie na mieysca funduszowe dla Królestw tych osobnemi rozporządzeniami przeznaczone, i utrzymywanie metryki szlachectwa.

§. 6. Interessa większey wagi będą się ułatwiać na zgromadzeniu seymowém, a zaś do interessów potocznych. — Wydział kraiowy ustanowionym będzie.

§. 7. Wydział ten składać się będzie: z dwóch Assessorów czyli Deputatów trzech pierwszych Stanów, i iednego Deputata Miasta *Lwówa*. Będzie mu przydana stosowna liczba osób pomocnych, otrzyma dokładną instrukcyią, a dotychczasowe Kollegium stanowe odda mu archivum z resztą papierów urzędowych.

§. 8. Prezydencyią i zarządzenie interessami tak w Zgromadzeniach stanowych, iak w Wydziale kraiowym, poruczyliśmy Prezydentowi kraiowego Gubernium, zaradziwszy oraz względem zastąpienia onegoż na przypadek przeszkody.

Prezes stanowi porządek, podług którego interessa na Seymie pod obradę wzięte bydź maią. Może zdanie swoie albo poprzedniczo, albo też na końcu otwierać, i sam głosy zbierać.

§. 9. Względem obwodu interessów Stanów w §. 5tym wspomnionego, następuiące dodac znayduiemy postanowienia. — 1. Deputacyie do dworu naszego tylko za otrzymaném pierwey od Nas pozwoleniem wysyłane bydź mogą. — 2. Prawo nakładania podatków w całym swoim obrębie przy Nas się zostaie: będziemy atoli corocznie, o uchwaloném rozpisaniu nakładów pieniężnych lub produktowych, z podatkiem gruntowym połączonych, cztery owe Stany, w sposobie właściwych postulatów uwiadomiać. — 3. Rozpisanie składek albo też wezwanie do ofiar dobrowolnych na iaki bądź cel, tylko za naszém zezwoleniem Stany uskutecznić mogą. — 4 Indygenat mogą Stany na Seymie zgromadzone, z własnego wyboru tylko ta im osobom nadawać, które iuż należą do Stanu Magnatów lub Rycerskiego Naszego Państwa Cesarskiego. — 5 Taxy indygenatu ustanowiliśmy dla Stanu Magnatów na dwa tysiące, a dla Stanu Rycerskiego na tysiąc zł. Ryńs które zawsze w owey opłacać się maią walucie, iaka w ogólności na opłacenie tax do kass rządowych wpływaiących będzie przepisaną. Taxy te tylko za Naszém pozwoleniem darowane bydź mogą.

§. 10. Seym regularnie raz w rok odprawionym, a dzień do tego przez Nas wyznaczonym będzie. W ważnych okolicznościach mogą także Stany i pomimo zwyczaynego Seymu, iednakże tylko za Naszém zezwoleniem, bydź zwołane. — Na uczynione przez Gubernium w imie nasze oświadczenie: iż Seym skończony, zgromadzenie natychmiast się rozeydzie.

§. 11. Ciału stanowemu przeznacza się sąd szlachecki Lwowski iako *forum privilegiatum*.

§. 12. Na znak naszey szczególney łaski pozwalamy Stanom tych Królestw, prawo zasiadania i głosowania maiącym, noszenie mundurów stanowych w kolorach herbu kraiowego. — Przy oznaymieniu nirieyszém głównych ustaw względem organizacyi Stanów w tych Królestwach, oświadczamy oraz, iż dla uroczystego zaprowadzenia i wyboru Assessorów wydziału, Seym w Naszém Królewskiém Mieście *Lwówie* na dniu 16. Czerwca roku 1817 odprawiać każemy, nie wątpiąc, że na Seymie tym, osoby podług §. 4 tego Naszego Patentu upoważnione, obecnemi, i tym, co im w imieniu Naszém będzie przełożoném, trudnić się będą.

Dan w Naszém Cesarskim głównéym i rezydencyonalném mieście *Wiedniu*, dnia 13. Kwietnia 1817, a panowania Naszego 26 roku.

*Franciszek.*

## Anglia.

*Z Londynu*, 13. *Maia.*

11. b. m. Sprawa Katolików Irlandskich była przedmiotem następuiących sprzeczek.

P. *Grattan* podał proiekt ustanowienia Komitetu któryby się zaiął rozbiorem wszelkich próźb i potrzebowań Katolików Irlandskich. Nadto zrobił tę uwagę, iż Angliia iest iednem Państwem, w którem różność wyznania odbiera prawo należenia do urzędów Cywilnych i Woyskowych, i że kiedyż tedyż ta niesprawiedliwość powinna bydź przekrócona.

P. *Foster*: My Protestanci dowodziliśmy z naszey

strony co raz większey dla Katolików Irlandskich powolności, co rok nadawaliśmy im większe korzyście i prawa, zawsze iednakże żądali oni więcey i nieprzestawali szemrzeć. Duch przesladowania i nienawiści przeciwko wszystkiemu co się nazywa *Protestantyznem* panuie w całey Irlandyi. Oto cośmy zyskali pozwalaiąc aby Biskupow wybierano w samem Krolewstwie przez biskupów drugich! Katolicy zrywaią związki ze wszystkiemi którzy nie są ich wyznania, między pospólstwem do tego stopnia zachodzi poróżnienie i nieufność, iż katolik nic niekupi od niekatolika. Duch ten różności i niezgody wpaiany iest przez duchowieństwo katolickie. Oto są proby i przyczyny niepozwalaiące przekrócenia wszelkich środków ostróżności, gdyż inaczey Kościoł protestantski zupełnie upadnie. Szanowny członek twierdzi, iż Angliia iest iednem Państwem, w którem różnica wyznania pozbawia prawa posiadania cywilnych i woyskowych stopni. Łatwobym przystał na przypuszczenie Katolików Irlandskich do uczestnictwa w godnościach służby naszey cywilney i woyskowey, gdyby się to mogło stać według prawideł używanych w innych kraiach. Krol Pruski sam przeznacza do Szląska urzędników na stopnie zaymowane przez Duchowieństwo Katolickie, i ci bez zezwolenia iego ani mogą zwoływać zgromadzeń swoich, ani nawet pisać do Papieża. Cesarz Rossyyski wyznaiący Religiią Grecką, która się w Rzymie nazywa *odszczępieństwem*, sam wybiera i przeznacza Katolickiego Arcybiskupa, i Biskupów. W żadnym kraiu Protestantskim niema Papież naymnieyszey władzy świeckiey. W samych Państwach Katolickich zgłoszenia się Duchowieństwa s Papieżem, następuią zawsze za zezwoleniem rządu, w przeciwnem zdarzeniu iest to bezprawiem i srodze się karze. Lecz może świeże doświadczenie zachęca Protestantów do przekrócenia wszelkich środków ostróżności, i dozwolenia wolnego wpływu przewadze Papieskiey? W 19 wieku przywrócił Papież Jezuitów, Towarzystwa bibliyne Wielkiey Brytanii okrył piętnem pogardy, sam Papież, czyli iego Watykan, nazwał naychlubnieyszym pomnikiem Religii Katolickiey naukę dogmatyczną Doktora Gandolfa w tenczas; kiedy Doktor *Peynter* uznawaiąc tę xięgę za szkodliwą i zgubną, zakazał aby nauka z niey z ambon Katolickich w Irlandyi ogłaszaną niebyła. Nauka ta dogmatyczna którą Konsystorz Rzymski każe w złoto i axamit oprawiać Protestantskie wyznania nazywa *naywiększem przeklęstwem* dopuszczonem za grzechy ludzkie. Szanownego Doktora *Porteusa* ś. p. Biskupa Londyńskiego, mianuią w niey posłańcem *Xiążęcia Ciemności!* całe Duchowieństwo Protestantskie nazwane iest *świętokradzcami*, a *Reformaci* uczczeni są imieniem *tłuszczy buntowników*. Niech szanowny członek raczy mnie plan swóy obiaśnić względem urządzeń zaktóremi mowi, a ia z ochotą przystanę na utworzenie Komitetu. Ale się sam przyznaie że niewidząc sposobów uskutecznienia, chce tylko zrobić probę, a proby takowe w rzeczach niemogących się dokonać według pewnych prawideł, czyż niezapowiadaią oczewistego niebespieczeństwa, i roziątrzenia umysłów? czyż niegrożą nowemi klęski? Ja z moiey strony musze bydź przeciwko ustanowieniu Komitetu. Lord *Castelreagh* mówił także za sprawą Katolików. « Zgadzam się w części, powiadał z zdaniem szanownego przyiaciela moiego *Forstera*, zapewne byłoby dla nas zgubą, gdyby prawidła *Tranzalpińskie* przeszły do nas, lecz to nienalezy bynaymniey do sprawy. Papież przywrócił Jezuitów, lecz to w tych tylko kraiach których mieszkańce sami żądali ich powrótu; nadto, takowy powrót niemoże bydz niebespiecznym dla żadnego wyznania. Ufność w stałości niemieckich kościołów tak iest silna, iż Kongres Wiedeński nie sądził rzeczą potrzebną, przepisywać prawidła dla wzaiemnych stosunków między wyznaniami Katolickiem i Protestantskiem. Nienawiść panuiąca w Irlandyi między stronnikami obu wyznań, bardziey iescze powinna nas zmusić do chwycenia się środków przekrócenia takowych. Niemożemy odmówić przedsięwzięcia rospoznania potrzebowań Katolików Irlandskich, bez narażenia się na większe roziątrzenie umysłów. Spokoyność kraiu wymaga, aby to dzieło było kiedyż tedy skończone. Jeżeli Papież za pośrednictwem konkordatu zgodsi się na wybranie i przysięgę Biskupów, o którey szanowny kolega wspominał, niebespieczeństwo zniknie samo przez się. Zreszta wprowadzenie dwóch albo trzech Parów wyznania Katolickiego, niepotrafi obalić konstytucyi, o wszem przeciwnie, dostąpiwszy tey godności, będą się starali dowieść, iż są iey warci. (słuchaycie! słuchaycie!)

P. *Kanning* mowił także za Katolikami. Lecz kiedy przyszło do głosowania strona przeciwna przemogła 24 głosami.

---

*W St. Peterzburgu, w Drukarni Karola Kraya.*